

EL FONS ESPECIAL ANTECESSORES DE LA BIBLIOTECA DE LA UNIVERSITAT DE GIRONA: L'INICI D'UNA BIBLIOTECA DIGITAL DE CLÀSSICS DE LA CIÈNCIA JURÍDICA¹

José L. Linares
José M. Pérez Collados
Rosa M. Carreño
Judith Valls
Isabel Juan²
Universitat de Girona

L'any 1993, la biblioteca jurídica de Santiago Masó, integrada per un miler de volums, va ser donada a la Facultat de Dret de la Universitat de Girona i es troba degudament catalogada i disponible en el fons especial Antecessores de la Sala de Reserva de la Biblioteca Universitària de Montilivi. Aquest fragment de la semblança de l'advocat, periodista i polític, Santiago Masó (Girona 1878-1960), escrita per Narcís-Jordi Aragó i Masó,³ donant del fons, serveix per enquadrar l'origen de la nostra iniciativa: «El Fons Masó és un exemple de biblioteca d'advocat de principis del segle XX i constitueix una part substancial del fons antic de la nostra biblioteca jurídica». El visitant de la Sala de Reserva de la Biblioteca del Campus Universitari de Montilivi podrà observar com edicions de fonts, estudis sobre fonts jurídiques de diferents èpoques i instruments auxiliars de la recerca historicojurídica van completant aquell fons, amb el projecte de constituir en un futur una biblioteca de clàssics de la ciència del dret.

1. http://biblioteca.udg.es/fons_especials/antecessores/index.asp.

2. Membres del Grup de Recerca Història de la Ciència Jurídica (GRCHS70 de la Universitat de Girona). Podeu accedir a la llista completa de membres i a la resta d'activitats del grup de recerca visitant la web <http://web.udg.es/hcj>.

3. Text complet a: <http://web.udg.es/hcj/santiagomaso.htm>.

Estimulats per grans projectes d'edició electrònica com els impulsats pel Max-Planck-Institut für Europäische Rechtsgeschichte⁴ o la Bibliothèque Numérique Gallica impulsada per la Bibliothèque Nationale de France,⁵ però conscients també de les asimetries existents entre aquestes corporacions i un modest grup de recerca,⁶ vam endegar un projecte de biblioteca digital centrat en l'àmbit català —i per extensió, espanyol—, i en els problemes de tradició, reformisme i ruptura que envolten la codificació del dret privat al llarg del segle XIX. Els facsímils, acuradament editats i prologats, de la sèrie «Textos jurídics catalans»⁷ constitueixen un altre referent: la consulta de les obres del fons especial Antecessores disponibles a text complet⁸ posen de manifest tant l'esforç per avançar-nos a una edició en paper que pot trigar anys en arribar, com per difondre en suport digital obres i autors que podrien no ser finalment incorporats a aquell il·lustre elenc.

4. Cf. <http://www.mpier.uni-frankfurt.de/dlib/>.

5. Cf. <http://gallica.bnf.fr/>.

6. En la fase inicial del projecte ha estat decisiva l'estreta col·laboració entre el personal facultatiu de la Biblioteca de la UdG i els membres del grup de recerca. En l'àmbit material, hem disposat primer d'un ajut de recerca de la UdG per a la dinamització i el manteniment de l'activitat investigadora (ref. 9102097); ara disposem d'un projecte de recerca finançat pel Ministeri de Ciència i Tecnologia (ref. BJU2003-09552-C03-02).

7. Impulsada pel Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya.

8. Tot i que periòdicament es van incorporant al fons noves obres, actualment és possible consultar a text complet els títols següents: Secció *auctores*: P. CABANAC I MALART, *Satisfacción a las preguntas del padre de familias deseoso de evitar los pleytos que suelen seguirse de algunas dudas sobre el heredamiento del testamento en favor de los hijos*, Barcelona, 1788; J. TOS I URGELLES, *Tratado de la cabrevación según el derecho y estilo del Principado de Cataluña...*, Barcelona, 1826; A. M. BORRELL I SOLER, *Dret civil vigent a Catalunya*, Barcelona, 1923, vol. III i IV; MANCOMUNITAT DE CATALUNYA (ed.), *El dret català i la codificació*; J. PELLA I FORGAS, *Código civil de Catalunya: Exposición del derecho catalán comparado con el Código civil español*, Barcelona, 1916-1918, vol. I; J. MALUQUER I VILADOT, *Phisonomie du droit civil catalan et sa valeur sociale*, Barcelona, 1923; J. MARTÍ I MIRALLES, *Les clàusules «ad cantelam» i la doctrina dels autors a Catalunya*, Barcelona, 1913; *Herederos de confianza*, Barcelona, 1920; *Significado y alcance de la palabra «coherederos»*, Madrid, 1933; J. OLLER I RABASSA, *El interventor judicial en el fideicomiso familiar catalán*, Barcelona, 1927; E. SAGUER I OLIVET, *De la parceria y 'l'judici de desabuci*, dues edicions publicades a Girona els anys 1905 i 1906; *Institución de los fideicomisos y sus efectos en Cataluña*, Girona, 1913; *Situación del derecho catalán ante el Código civil*, Girona, 1895. Pel que fa a les fonts, estem ocupats en la digitalització dels títols de dret patrimonial i successori de *Las partidas* en l'edició de I. SANTPONS I BARBA, R. MARTÍ DE EIXALÀ, J. FERRER I SUBIRANA, *Las siete partidas del sabio rey don Alfonso el IX* (sic); *con las variantes de más interés y con la glosa del lic. Gregorio López; vertida al castellano y estensamente adicionada con nuevas notas y comentarios y unas tablas sinópticas comparativas sobre la legislación española, antigua y moderna, hasta su actual estado*, Barcelona, 1843-1844. Actualment és possible consultar la *Quinta partida* a text complet i estem treballant en la digitalització de la *Sexta partida*, que estarà disponible en els propers mesos.

Els tractats i manuals, els repertoris de legislació i jurisprudència, les monografies i opuscles que componen el Fons Masó reflecteixen les vicissituds de la codificació civil a Espanya i l'esforç de diverses generacions de juristes catalans per preservar el seu dret tradicional. L'edició digital d'aquest material ha de permetre compartir aquests valuosos recursos amb estudiosos d'arreu del món.